

**Редченко К.І., д.е.н., професор,
професор кафедри аудиту, аналізу та оподаткування
Кузик В.І., аспірант
Львівський торговельно-економічний університет**

ІНТЕГРОВАНА ЗВІТНІСТЬ: ПРОГРЕС І ГЛОБАЛЬНЕ ПОШИРЕННЯ

Після прийняття в грудні 2013 року Міжнародного стандарту з інтегрованої звітності <IR>Framework компанії у всьому світі отримали потужний інструмент для розвитку своєї корпоративної звітності. На відміну від інших видів форматів звітування, інтегрований звіт, підготовлений відповідно до цього стандарту, повинен містити вісім елементів: 1) огляд організації і зовнішнє середовище; 2) управління; 3) бізнес-модель; 4) ризики і можливості; 5) стратегія і розподіл ресурсів; 6) результати діяльності; 7) перспективи на майбутнє; 8) основу підготовки та подання інтегрованої звітності.

Протягом останніх років географія інтегрованого звітування значно розширилася. Якщо у період з 2009 до 2016 року інтегровані звіти оприлюднювали, переважно, європейські та південноафриканські компанії, то сьогодні до них активно приєднується компанії, зареєстровані в країнах Азії, Північної та Південної Америки, в Австралії та Новій Зеландії.

Зокрема, помітний прогрес у галузі корпоративного звітування та розкриття інформації спостерігається в Індії. У 2017 році національним регулятором з біржових цінних паперів цієї країни (SEBI) був опублікований циркуляр, який рекомендував найбільшим індійським компаніям, які належать до Топ-500, розглянути можливість використання Інтегрованої системи звітності <IR> як основи для щорічного звітування. Це призвело до того, що вже у 2018 році більше 30 індійських компаній впровадили інтегровану звітність. Серед них TataMotors (автомобілебудування), AxisBank, SBILifeInsurance (фінансовий сектор), Nexaware, Wipro (інформаційні технології), IndianHotels (готельний бізнес) та інші.

В Японії одну з ключових ролей у вдосконаленні корпоративної звітності відіграє Міністерство економіки, торгівлі та промисловості. Це відомство ще у 2015 році опублікувало звіт, в якому рекомендує використовувати інтегровані звіти як засіб для кращого інформування про створення цінності японськими компаніями. За даними аудиторської компанії KPMG, у 2017 році 341 компанія, зареєстрована в Японії, опублікувала інтегровані звіти. У наступному, 2018 році, кількість таких компаній зросла до 420.

У Китаї інтегрована звітність отримала підтримку Міністерства фінансів, але кількість компаній, які вже впровадили <IR>Framework, досі є відносно невеликою. До 2016 року лише одна континентальна китайська компанія CGN(енергетичний сектор) опублікувала свою корпоративну звітність, керуючись стандартами інтегрованого звітування. Сьогодні ситуація є дещо кращою, хоча більшу увагу до

інтегрованої звітності проявляють компанії з Гонконгу чи Тайваню, а не континентального Китаю.

В Малайзії інтегровану звітність публікують більше 60 компаній, хоча ще два роки тому ця кількість біла вдвічі меншою. Позитивна динаміка спостерігається також у Південній Кореї, де багато великих компаній випускають інтегровану звітність: DGBFinancialGroup, SamsungLife (фінансовий сектор), POSCO (виробництво), SKTelecom (телекомунікації), SKChemicals (хімічна промисловість) тощо.

Дослідження, які регулярно проводяться провідними професійними організаціями, свідчать, що інтегрована звітність з кожним роком здобуває все більшу популярність. Наприклад, згідно з опитуванням АССА, проведеним у 2019 році серед членів цієї міжнародної асоціації фахівців з обліку та фінансів, 77% респондентів вказали, що їхні компанії публікують інтегровану звітність (у 2018 році це стверджували лише 58% опитаних). Зменшилася кількість компаній, які адресують свої інтегровані звіти переважно постачальникам фінансового капіталу (акціонерам, інвесторам та фінансовим організаціям). Зростаючий інтерес суспільства та інших груп стейкхолдерів (клієнти, співробітники, державні структури, громадські та екологічні активісти тощо) змушують компанії підвищувати рівень прозорості та розкривати інформацію, враховуючи інтереси цих зацікавлених сторін.

Що стосується України, то інтегрована звітність як форма корпоративного звітування поки що не є у нас такою популярною, як за кордоном. Приклади українських компаній, які опублікували якісні інтегровані звіти протягом останніх років, є нечисленними: це, насамперед, ПАТ «Укрзалізниця», яка підготувала інтегровані звіти за 2017 і 2018 роки, та енергетична компанія ДТЕК, яка оприлюднює свої інтегровані звіти починаючи з 2013 року. Разом з тим, інтерес до корпоративного звітування за структурою <IR>Framework у вітчизняному бізнес-середовищі та наукових колах залишається досить високим, що дозволяє сподіватися на збільшення кількості опублікованих інтегрованих звітів вже у найближчому майбутньому.